

O HOME QUE MATOU A LIBERTY VALANCE

134

[John Ford, 1962]

ESTREA EN NUMAX: 27.07.2016 | V.O.S.E. | TODOS OS PÚBLICOS

FICHA TÉCNICA

The Man Who Shot Liberty Valance (1962, 119')

Dirección: John Ford

Guión: James Warner Bellah, Willis Goldbeck
(Historia: Dorothy M. Johnson)

Reparto: John Wayne, James Stewart, Vera Miles, Lee Marvin, Edmond O'Brien, Andy Devine, Ken Murray, John Carradine, Jeanette Nolan, John Qualen, Willis Bouchee, Carleton Young

Montaxe: Otho Lovering

Dirección de arte: Eddie Imazu, Hal Pereira

Son: Charles Grenzbach, Philip Mitchell

Música: Cyril Mockridge

Fotografía: William H. Clothier

Produtora: Paramount Pictures (Estados Unidos)

Distribuidora: Classic Films

Formato de proxección: DCP 2K, 1.85:1

Idioma orixinal: Inglés

FILMOGRAFÍA SELECCIONADA

Siete mujeres, 1966

Centauros del desierto, 1956

El hombre tranquilo, 1952

Fort Apache, 1948

Pasión de los fuertes, 1946

Qué verde era mi valle, 1941

Las uvas de la ira, 1940

La diligencia, 1939

PREMIOS

Oscar 1963 (nomeado ao mellor vestuario), Laurel 1963 (mellor interpretación —John Wayne—), National Film Preservation Board (incluída na Biblioteca do Congreso en 2007)

SINOPSE

Ransom Stoddard, un ancián senador do Congreso dos Estados Unidos, explica a un xornalista por que viaxou coa súa muller para asistir ao funeral do seu vello amigo Tom Doniphon. A historia comeza moitos anos antes, cando Ransom era un mozo avogado do Leste que se dirixía en diligencia a Shinbone, un pequeno pobo do Oeste, para exercer a avogacía e impoñer a lei.

«É, ao mesmo tempo, o western máis romántico e o máis grandioso filme político americano»

Richard Brody, THE NEW YORKER

O HOME QUE MATOU A LIBERTY VALANCE

[John Ford, 1962]

“Un home vello, hábil e profundo”

Por Tag Gallagher

O home que matou a Liberty Valance ábrese co plano dun tren que chega xemendo a través dunha chaira, para se pechar co propio tren saíndo da imaxe. O tren é o personaxe principal do filme, ese que vén domesticar o Oeste. Vivir é camiñar: o ben e o mal, a felicidade e a desgraza, fúndense entre si. Como en *La taberna del irlandés* (1963), o seu xemelgo, *Liberty Valance*, é o filme dun home vello, hábil e profundo.

Publicado en *John Ford. L'homme et ses films*. Capricci, 2014

«Son un director duro»

Entrevista a John Ford
por Peter Bogdanovich

Ao comezo d'O home que matou a Liberty Valance, cando vai Vera Miles á casa queimada de John Wayne, a música que soa non é o mesmo tema de Anne Rutledge en El joven Lincoln (1939)? Si, era a mesma; comprámoslla a Al Newman. Encántame, é unha das miñas músicas favoritas, das que poden cantaruxar. Polo xeral, amólame a música dos filmes, un pouco por aquí un pouco por aló, ao comezo e ao final, pero as cousas como o tema de Anne Rutledge encaixan. Non me gusta ver un home no deserto, a morrer de sede, acompañado pola Orquestra de Filadelfia.

Dá a sensación de n'O home que matou a Liberty Valance as súas simpatías están máis con John Wayne e o vello Oeste. Xa, de feito o protagonista era John Wayne; Jimmy Stewart tiña máis escenas pero Wayne era o personaxe central, o motivo de todo. Non sei... gústanme os dous. Coido que os dous eran bos personaxes e gustábame o argumento e nada máis. Son un director duro, se me gusta un guión fágoo. Ou se digo, «Ah, isto está ben», fágoo. Se non me gusta rexéitoo.

Mais ao remate do filme semella claro de Vera Miles segue namorada de Wayne. Home, era o que se buscaba.

A súa imaxe do Oeste foise facendo a cada volta máis triste, como por exemplo a diferenza de humor entre

Caravana de paz (1950) e O home que matou a Liberty Valance. Se cadra, non o sei, non son psicólogo. Ao mellor estoume facendo vello.

Publicado en *John Ford*. Fundamentos, 1997.

“O western máis romántico e o maior filme político de Norteamérica”

Por Richard Brody

Habería moitas cousas que dicir de *Liberty Valance* pero a máis sinxela é que é a un tempo o western máis romántico e o maior filme político de Norteamérica.

O western é intrinsecamente un xénero político pois ao igual cá *República*, de Platón, fálanos da fundación das cidades e porque representa as diferentes funcións abstractas do goberno como acción física e concreta. É tamén un xénero romántico de seu pola súa conexión co mito fundacional da nación. (Unha das fortalezas dos filmes de Ford é a súa representación das raíces da actual praxe política nos territorios do Oeste americano). A frase máis famosa do filme é por suposto, aquela do xornalista: «Isto é o Oeste, señor. Cando a historia se converte en lenda, hai que imprimir a lenda». Ford imprimea —xunta os feitos que se atopan por tras dela— e asina un filme sobre a carga moral dunha vida entregada ao nome dun mito e sobre as implicacións éticas da acción directa. Implicitamente, o suxeito do filme é tamén a nación fundada desta maneira. No seu seguinte western, *El gran combate*, de 1964, Ford representa outra realidade habitualmente ignorada: a dos nativos americanos e as súas relacións co goberno dos Estados Unidos.

Mais *Liberty Valance* é tamén romántico no sentido íntimo da palabra, unha grande historia de amor e un doloroso triángulo, entre un avogado principiante (James Stewart), o seu amigo pistoleiro (John Wayne) e a muller que ambos aman (Vera Miles). A narración ten un alcance épico que fai estirar a historia de amor nun amplo arco temporal da experiencia que o fai incríbelmente conmovedor.

Publicado en <http://www.newyorker.com/>

Tradución: Xan Gómez Viñas

NA LIBRARÍA NUMAX

John Ford, L'homme et ses films, Tag Gallagher. Capricci, 2014.

John Ford, Peter Bogdanovich. Fundamentos, 1997

Centauros del desierto, Alan le May. Valdemar, 2013

Sobre John Ford, Lindsay Anderson. Paidós, 2001

El hombre tranquilo, John Ford. Feel Films [Remasterizada DVD + BSO + Libreto]

Fort Apache, John Ford. Vértice [BluRay + DVD]

Escrito bajo el sol, John Ford. Feel Films [DVD]

Dos cabalgan juntos, John Ford. Feel Films [DVD]

El gran combate, John Ford. Warner Bros [DVD]

Pasaporte a la fama / Un crimen por hora, John Ford. Impulso [DVD]

Las uvas de la ira / Qué verde era mi valle / La mascota del regimiento / La ruta del tabaco / El caballo de hierro, John Ford. Fox [DVD]

Un cinema,
unha librería
e un laboratorio
de gráfica e vídeo

NUMAX

NUMAX, S. Coop. Galega
Concepción Arenal, 9 baixo
15702 Santiago de Compostela
TELF 981 560 250 | www.numax.org

EUROPA CINEMAS
CREATIVE EUROPE - MEDIA SUB-PROGRAMME